6.4. A Román Nemzeti Bank 2002/8-as sz. szabályzata (2002/651-es sz. H. K.) előírja a konszolidált pénzügyi mutatók elkészítését.
7.1. A 2002/920-as sz. kormányrendelet (2002/647-es sz. H. K.) szeptember 1-jétől a nyugdíj-pontszám 3%-kal növekszik, a betegsegélyi összeg, a nyugdíjalapból fizetve, a 91. szülési és gyereknevelési nap után 2,78%-kal növekszik.
8.1. A 2002/989. pénzügyminisztériumi rendelet (2002/561-es sz. H. K.) jóváhagyja a típusnyomtatványok nyomtatását, számozását 2002.08.01-től. A használatban lévő típusnyomtatványok használhatok még 2002.12.31-ig.
9.1. A 2002/102-es sz. sürgősségi kormányrendelet (673-as sz. H. K.) engedélyezi az állattenyésztési célra használt és használandó épületek, valamint a takarmánykészítésre való ingatlanok ingyenes használatát.
10.1. A 2002/823-as sz. kormányhatározat (2002/606-os sz. H. K.) megváltoztatja és bővíti a 2001/1320-as sz. kormányhatározatot szabályozván a Munkaerővándorlási Hivatal létrehozását és működését 2002 augusztusától kezdődően.
10.2. A 2002/57-es sz. kormányrendelet (2002/643-as sz. H. K.) előírja a tudományos kutatás és technológiai fejlesztés jogi keretét, amely a 2003-as év kezdetével lép érvénybe.
10.3. A 2002/490-es törvény (2002/533-as sz. H. K.) jóváhagyja a 2001/65-ös kormányrendeletet, amely szabályozza az ipari parkok létesítését és működését.

XI. Közgazdász Vándorgyűlés – Csíkszereda

KELEMEN JUTKA

A Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) 2002. szeptember 20–22-e között, Csíkszeredában szervezte XI. Közgazdász Vándorgyűlését. A rendezvény témája *Az európai uniós csatlakozás – elvárások, kockázatok* volt. A plenáris előadásokat a Duna TV fennállásának tizedik évfordulójára szervezett ünnepség követte, majd záróakkordként Somai József, az RMKT elnöke megemlékező beszédet tartott Kossuth Lajos születésének 200. évfordulója alkalmából. A tavalyi példa sikerét követve, a konferencia második részében a szekcióülések vitáin vehettek részt az érdeklődők. Jeles meghívottaink közül megemlítenénk dr. Leonard Orban államtitkárt, a romániai Európai Integrációs Minisztérium képviselőjét és dr. Balázs Péter államtitkárt, a Magyar Külügyminisztérium képviselőjét. A továbbiakban a résztvevők meghallgathatták dr. Halm Tamás, a Magyar Közgazdasági Társaság főtitkára, dr. Bîrsan Maria, a Babeș–Bolyai Tudományegyetem professzora, dr. Horváth Gyula, a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központjának főigazgatója és dr. Domokos Ernő, a Babeș–Bolyai Tudományegyetem sepsiszentgyörgyi kirendeltsége dékánjának előadását.

A közel 220 közgazdász nagy érdeklődéssel követte az előadásokat. A konferencia első előadója, dr. Balázs Péter államtitkár a *Hosszú menetelés – csatlakozási tárgyalások és a reálgazdaság felkészülése* címmel tartott előadást. Az előadó bemutatta, milyen fő lépéseket kellett megtennie Magyarországnak, hogy eljusson a jelenlegi állapothoz, és milyen kihívások állnak előttük a csatlakozási szerződés végleges aláírásáig. Az előadó elmondta, hogy nemsokára, mikor Magyarország is EU-s tagállam lesz, akkor Csíkszereda hét óra gépkocsijárásnyira lesz az EU határától, Kolozsvár két óra. Nagyváradra gyalog is át lehet majd menni. Megtudhattuk, hogy Magyarországon jelenleg lázas tevékenység folyik, amelynek csak egy része a tárgyalások lezárása. Magyarország azzal számol, hogy jó egy év múlva bent lesz az EU-ban.

Az előrejelzések szerint a csatlakozási szerződés aláírása 2003 tavaszán lehetséges, ezért legkésőbb 2002 decemberében szükséges lezárni a tárgyalásokat. Az államtitkár véleménye szerint az egyik legnehezebb fejezet a beruházási adókedvezmények kérdése. Ezeket át kell számolni, a vállalatok pedig ezt sérelmezik, mivel beépítették a számításaikba azokat a kedvezményeket, melyeket a magyar államtól kaptak.

Második előadónk, Leonard Orban államtitkár, bemutatta az elvárásokat és kockázatokat a tárgyalási folyamat vonatkozásában, a román gazdaságnak az egységes piacra történő belépését illetően. Előadását a csatlakozási stratégia ismertetésével kezdte. Felvázolta azokat a fő lépéseket, tárgyalási fejezeteket, melyeken a román tárgyalóbizottságnak végig kell mennie a csatlakozás időpontjáig. Románia céljául tűzte ki, hogy legkésőbb 2004 első negyedévének végéig a tárgyalásokat lezárja. A tárgyalási folyamat lezárását a szerződés összeállításának folyamata követi. A szerződés elkészítésének és aláírásának kitűzött határideje 2004 vége. A román hatóságok mindent megtesznek, hogy az előre meghatározott csatlakozási időpont be legyen tartva. A továbbiakban elmondta, hogy minden államnak az Európai Unióhoz való csatlakozása előtt három feltételnek kell eleget tennie:

1. politikai – a jogállam intézményeinek működése, a kisebbségi és emberi jogok tiszteletben tartása;
2. tagsági képesség – közösségi jogrendszer kérdése;
3. gazdasági, melyet két fő részre oszthatunk:
   a. egy működő piacgazdaság létezése (az árak szabad kialakulása a piacon, a magántulajdon védelmére kidolgozott jogrendszer létezése, makroszintű stabilitás, piacra való belépési és kilépési akadályok megszüntetése).
   b. a versenyben és az Egységes Piacon való helytállás (a vállalkozóknak a piaci feltételekhez való adaptálása, a munkaerő minősége és költsége, a humán tőke, a mezőgazdasági struktúrák versenyképessége, a kis és középvállalkozások finanszírozása, befektetések szerkezete stb.).

Az előadó a továbbiakban arra a kérdésre kereste a választ, hogy hogyan hatnak a román gazdasági szereplőkre a versenyfeltételeket tárgyaló fejezetek. Elsősorban megemlítendők azok a hatások, melyeket minden gazdasági szereplő érezni fog. 2000-ben olyan rendelkezést hoztak, mely alapján azoknak a vállalkozóknak, akik exportra termelnek, kevesebb profitadót kell fizetniük. Az EU kéri ezeknek a kedvezményeknek a megszüntetését. A 2002 júniusában hozott 414-es törvény alapján a profitadó folyamatosan nőni fog, míg 2004-ben eléri a 25%-ot. A kérdés az, hogy ha ezt a kedvezményt megszüntetik, az exporttámogatás milyen. Románia exportjának nagy részét a nyersanyagok képezik. A jövőben színvonalas technikával előállított termékek exportját támogatják. Így versenyképesek lehetünk. A továbbiakban az előadó a Termékek szabad áramlása című fejezet kérdéseit tárgyalta. Hangsúlyozta, hogy a román termékeknek is teljesíteniük kell az európai standardokat, másképp nem forgalmazhatók még a román piacon sem. Az egységes piacon forgalmazott termékek 75%-a az „acqui" által szabályozott. A többi 25%, ha minőségileg nem javul, kiszorul a piacról. Figyelmeztetett, hogy azokat a személyeket és vállalkozókat, akik nem állnak át az új feltételekre, nagy csapás érheti. Végezetül felhívta az ifjú közgazdászok figyelmét az EU által nyújtott új lehetőségekre.

Dr. Maria Bîrsan professzor asszony *Az Európai Unió aktuális helyzete* című előadása elején arra a kérdésre válaszolt, hogy mi az Európai Unió célja: egy egyesült, békés, fejlődő Európa létrehozása. Meglátása szerint egy új Európa lendül fel, mely egy nagy építményhez hasonlítható. Ennek az új Európának a működési mechanizmusa demokratikusabb, átláthatóbb kell, hogy legyen, mely közelebb áll a pol-

gárok szükségleteihez. Az Európai Unió bővülése az európai egyesülést megvalósíthatóvá teszi. Elmondta, hogy a gazdaságban új elemek figyelhetők meg az elektronikus kereskedelem, pénzpiac, nyugdíjalapok, biztosítások terén. Az utóbbi években új kihívások jelentek meg a gazdaságban. A verseny nagyon szoros, ezért fontossá válik az európai standardok betartása. Előnybe kerül a tudásra alapuló gazdaság. A felkészülést illetően Görögország példáját említette, ahol kezdetben az Európai Unió hideg zuhanyt jelentett a társadalom számára. Hét év után azonban felvirágzott az ország, beindultak az építkezések, befektetések, modernizálódott az infrastruktúra, új utak épültek. Görögország példájából is láthattuk, hogy ha van egy pontosan meghatározott célunk, és a megvalósításhoz szükséges erőfeszítés is nagy, akkor nyertesek lehetünk.

A továbbiakban dr. Halm Tamás röviden vázolta a csatlakozásra váró kelet-közép-európai országok felkészülését az euró bevezetésére. Véleménye szerint igen nagy feladatot ró a kelet-közép-európai országokra az EU-tagsághoz szükséges feltételrendszer teljesítése. Egy új feladatcsomagot jelent a Gazdasági és Monetáris Unióhoz (GMU) való csatlakozás. Az EU-hoz való csatlakozás önkéntes, de a GMU-ban más a helyzet. Aki elnyerte az EU tagságát, annak kötelező részt venni a GMU-ban. Távlati célként ezeknek az országoknak el kell fogadniuk, hogy majd teljesíteni kötelesek ezeket a feltételeket. A nominális konvergencia kritériumokat a csatlakozás előtt álló országok valószínűleg teljesíteni tudják. Magyarország jelen pillanatban egyet tud teljesíteni, ez az államadósság szintje, amelyet sikerült 55-57% körülire csökkenteni. A nagyobb gond a reálkonvergencia. Magyarország a reálkonvergencia tekintetében is fel tudja venni a versenyt az EU-val, azt azonban még nem lehet tudni, hogy hány év múlva.

Horváth Gyula *Az EU regionális politikai követelményei* címmel tartott előadást. Megtudhattuk, hogy regionális fejlesztésre az EU költségvetésének közel 40%-át fordítják, ennek az az alapvető célja, hogy az európai gazdasági térben megnyilatkozó különbségek mérséklődjenek. Az Amerikai Egyesült Államokban tapasztalható térbeli különbségek mértéke sokkal kisebb, mint Európában. Az AEÁ-ban a leggazdagabb és a legszegényebb államok között nincs nagy különbség, az EU-ban a legfejletlenebb spanyol, portugál régiók és a legfejlettebb német, olasz, francia régiók között többszörös különbségek vannak. Ez kifejezhetetlenül nagy teher annak a politikának, amely az államok versenyképességét igyekszik egyensúlyozni. A konferencia kérdéseire válaszolva, hogy milyen követelmények és kockázatok várhatók, az előadó elmondta, hogy a követelmények nem túlzottan nehezek, teljesíthetőek. A kockázatok sem túl nagyok, hiszen források érkeznek az országba, tehát regionális politikai szempontból bármely ország csak nyer az EU-s csatlakozással. Továbbá elmondta, hogy hosszú időn keresztül az EU egyedi projekteket támogatott. Később kiderült, hogy az egy térségből beérkezett projektek objektumai között semmi kapcsolat nem volt. Ezért 1989 óta a programfinanszírozás elve érvényesül, csak regionális programokat lehet uniós támogatásokra benyújtani. Hangsúlyozta, hogy minden régiónak, településnek, városnak saját magának kell meghatároznia fejlődési stratégiáját.

Eddig Magyarországon több különböző minisztérium volt a területfejlesztés gazdája, most egyedül a Miniszterelnöki Hivatal Államtitkársága látja el a területfejlesztési koordinációt. Ez a tény egy pozitív megítélést kapott Brüsszelben. Megtudhattuk, hogy Magyarország a területfejlesztés terén nagyon gyenge szinten áll. Területi/regionális Fejlesztési Tanácsok működnek, éppúgy, mint Romániában, nagyon gyenge hatáskörrel, minimális kompetenciával, csekély forrásokkal és gyenge adminisztrációs kapacitásokkal. Véleménye szerint nagyon fontos, hogy a közgazdász-társadalom is bekapcsolódjon a regionális politikába.

A plenáris ülés utolsó előadója, dr. Domokos Ernő röviden bemutatott néhány felmérést, mely szerint, Románia lakosságának több mint 80%-a támogatja az EU-s csatlakozást. Véleménye szerint azt a tényt, hogy egy ország csatlakozik-e vagy sem, a társadalomnak kell elfogadnia. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a közemberek is megismerjék az EU-s csatlakozás előnyeit és hátrányait, az ezzel járó kockázatokat és követelményeket. Fontosnak tekinti az EU-s ismeretek terjesztését.

A konferencia második részében a szekcióülések vitáin vehettek részt az érdeklődők. Három szekció témái közül lehetett választani. A munkaerő képzése és szabad áramlása témájú szekciót Colţea Tibor, a kolozsvári Tipoholding cég vezérigazgatója vezette, vitaindító előadásának címe *A munkaerõ szabad áramlása – az EU-s bõvítés hatásai a romániai munkaerõpiacra*, a Jogharmonizáció témájú szekciót Varga Attila parlamenti képviselő vezette, vitaindító előadásának címe *A jogharmonizáció problémái Romániában*. Alkotmánymódosítás, a Monetáris Unió témájú szekció vitaindítóját *Sánta oroszlán az európályán, avagy a román lej hosszú útja az eurózóna felé* címmel Szécsi Kálmán CEC-igazgató és Benedek László osztályvezető tartotta. Az est fénypontját a csíkszeredai RMKT-szervezet meglepetése, a Hargita Nemzeti Székely Népi Együttes előadása jelentette.

A Vándorgyűlés alkalmával szeptember 20-án, pénteken az RMKT választási küldöttgyűlést is tartott. A gyűlés napirendi pontjai: elnöki beszámoló, helyi szervezetek beszámolója, RIF-beszámoló, pénzügyi beszámoló, költségvetési terv, cenzori beszámoló, tisztújítás voltak.

Somai József, a szervezet elnöke beszámolójában bemutatta az utóbbi két év tevékenységét. Ismertette a 2002. februári alapszabályzat-módosítást, beszámolt az RMKT oktatási, kiadói tevékenységéről. A gyűlés utolsó napirendi pontja az új elnökség megválasztása volt. Az RMKT elnöksége a tisztújítási szavazás után változatlan maradt: Somai József –

XI. MKT Vándorgyűlés – Szeged

INCZE FERENC

Több mint félszáz neves előadó és legalább félezer közgazdász vett részt a *Modernizáció és jólét a magyar gazdaságban és társadalomban* címmel augusztus 27–29. között a Magyar Közgazdasági Társaság (MKT) által megrendezett háromnapos vándorgyűlésen Szegeden, a Forrás Szállóban. A szakma képviselőinek legrangosabb éves tanácskozásra immár a tiszteletet parancsoló negyvenedik alkalommal került sor, amely alkalomból a Romániai Magyar Közgazdász Társaság (RMKT) húsz közgazdászt küldött. A rendezvény a neves előadók mellett tizenegy korábbi és jelenlegi miniszter tartott beszédet, közülük heten konzervatív kormányok tagjai voltak. A miniszterelnöki kinevezéséig az MKT elnöki tisztét betöltő Medgyessy Péter kormányfő is felszólalt a rendezvény plenáris ülésén. „A jóléti rendszerváltás nemcsak politikai követelmény, hanem a gazdasági versenyképesség feltétele is. A magyar gazdaságpolitikának két kiemelt célja van. Az egyik az esélyek javítása, a földrajzi, illetve társadalmi értelemben vett felzárkóztatás. A másik pedig a teljesítmények, a versenyképesség növelése. Ezek a célok csak egymással harmóniában valósulhatnak meg. Térségünkben a rend-